

## PRIJEDLOG

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na sjednici Zastupničkog doma, održanoj \_\_\_\_\_ 2006 godine, i na sjednici Doma naroda, održanoj \_\_\_\_\_ 2006 godine, usvojila je

### ZAKON O OKVIRU DEVIZNOG POSLOVANJA U BOSNI I HERCEGOVINI

#### I OPŠTE ODREDBE

##### Član 1. (Predmet)

- (1) Ovim zakonom se uređuju:
- a) Tekuće i kapitalne transakcije i njihovo realiziranje u formi plaćanja i naplaćivanja i prenosa sredstava plaćanja između rezidenata i nerezidenata; plaćanje i naplaćivanje između rezidenata u stranim sredstvima plaćanja; kupovina i prodaja stranih sredstava plaćanja; fizički prenos sredstava plaćanja u i iz Bosne i Hercegovine; računi rezidenata i nerezidenata i drugo devizno poslovanje u Bosni i Hercegovini.
  - b) Upravljanje i kontrola deviznim poslovanjem u Bosni i Hercegovini

##### Član 2. (Definicije i termini)

- (1) **Rezidentima** se, u smislu ovog Zakona smatraju:
- a) Pravna lica koje su registrirana u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: pravna lica), osim predstavništava ovih lica koja se nalaze izvan Bosne i Hercegovine;
  - b) Ogranci-filijale stranih pravnih lica upisanih u registar mjerodavnog organa u Bosni i Hercegovini;
  - c) Preduzetnici-pojedinci, koji samostalno obavljaju djelatnost radi sticanja dobiti i koji su registrirani kod mjerodavnog organa u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: preduzetnici);
  - d) Fizička lica sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini, osim fizičkih lica čiji privremeni boravak u inostranstvu traje duže od 183 dana;
  - e) Fizička lica-strani državljani, koji na osnovu dozvole za boravak, odnosno radne vize borave u Bosni i Hercegovini duže od 183 dana;
  - f) Državni organi i organizacije, diplomatska predstavništva u inostranstvu i lica uposlena u tim predstavništvima, kao i članovi njihovih porodica.
- (2) Lica koja nisu navedene u stavu 1 ovog člana smatraju se nerezidentima;
- (3) **Banka**, u smislu ovog zakona, je pravna lica koja je osnovana i posluje u skladu sa propisima entiteta;

(4) **Ovlašteni učesnici na tržištu vrijednosnih papira** su pravna lica, koja posjeduju posebno ovlaštenje relevantne Komisije za obavljanje poslova sa vrijednosnim papirima na način propisan odredbama relevantnog zakona;

(5) **Institucionalni investitor** je rezidentna i nerezidentna pravna lica, koja posluju kao investicijski fond, uzajamni fond, penzioni fond, banka, osiguravajuće društvo, brokersko-dilersko društvo ili slična pravno lice, koje ima dozvolu relevantne Komisije, a koja, zbog vrste svoje djelatnosti, može da procjeni značaj buduće investicije u vrijednosne papire ;

(6) **Centralna banka Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Centralna banka) je pravno lice koje posluje u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i vrši poslove u skladu sa svojim ovlaštenjima.

(7) a) **Strana sredstva plaćanja**, u smislu ovog zakona, su devize, efektivni strani novac, čekovi i ostali novčani instrumenti koji glase na stranu valutu i koji su unovčivi u stranoj valuti:

b) Devize, u smislu ovog zakona, su novčana potraživanja iz inostranstva koja glase na stranu valutu,

c) Efektivni strani novac (novčanice i kovani novac), u smislu ovog zakona, su novčana potraživanja u stranoj valuti od centralne banke ili države koja je izdala efektivni strani novac,

d) Čekovi i ostali novčani instrumenti (akreditivi, doznake, platne kartice, mjenice i drugi bankarski i finansijski dokumenti) koji glase na stranu valutu i koji su unovčivi u stranoj valuti su potraživanja od izdavaoca .

(8) **Vrijednosni papiri** su prenosive isprave u nematerijaliziranom obliku-elektronskom zapisu, emitovane u seriji na osnovu koje imataoci ostvaruju prava prema emitentu u skladu sa zakonom i odlukom o emisiji;

(9) **Finansijski derivati** su izvedeni finansijski instrumenti čija vrijednost zavisi od cijene predmeta ugovora, čiji su vrsta, količina, kvalitet i druga svojstva standardizirani;

(10) **Domaći vrijednosni papiri** , u smislu ovog zakona, su vrijednosni papiri koje je izdao rezident kao i depozitni zapisi koji su izdati u inostranstvu na osnovu domaćeg vrijednosnog papira;

(11) **Strani vrijednosni papiri** su papiri koje emituje nerezident i koje glase na stranu valutu;

(12) **Dugoročni vrijednosni papiri** su vlasnički i dužnički vrijednosni papiri sa rokom dospjeća dužim od jedne godine;

(13) **Kratkoročni vrijednosni papiri** su vrijednosni papiri sa rokom dospijeća do godinu dana;

(14) **Devizno tržište**, u smislu ovog zakona, obuhvata poslove kupovine i prodaje deviza i efektivnog stranog novca između banaka i između banaka i drugih lica;

(15) **Mjenjački poslovi**, u smislu ovog zakona, su poslovi kupovine od fizičkih lica i prodaje tim licima efektivnog stranog novca i čekova koji glase na stranu valutu i koji su unovčivi u stranoj valuti.

(16) a) **Tekući poslovi** su poslovi zaključeni između rezidenata i nerezidenata čija namjena nije prenos kapitala.

b) Plaćanja i prenosi po tekućim poslovima obuhvataju:

- 1) Dospjela plaćanja na osnovu trgovine robom i uslugama sa inostranstvom kao i po drugim tekućim poslovima sa inostranstvom;
- 2) Dospjela plaćanja na ime kamata na kredite i neto dobiti od ostalih ulaganja;
- 3) Plaćanje dospijelog dijela glavnice kredita, povlačenje direktinih investicija i prenos dobiti na osnovu direktnih investicija;
- 4) Prenos na osnovu radničkih doznaka, penzija, invalidnina i ostalih socijalnih primanja, međudržavne saradnje, prenos na temelju dobitaka u igrama na sreću, likvidirana šteta na osnovu ugovora o osiguranju ako se osiguranje odnosi na investicijske radove u inostranstvu, naknada za koncesije, članarine i kazne (penali) te umjerenih doznaka na ime troškova za izdržavanje porodica.

(17) a) **Kapitalni poslovi** su poslovi zaključeni između rezidenata i nerezidenata te prenos imovine radi prenosa kapitala. U kapitalne poslove ubrajaju se:

- 1) direktna ulaganja,
- 2) ulaganja u nekretnine,
- 3) poslovi sa vrijednosnim papirima na tržištu kapitala,
- 4) poslovi sa vrijednosnim papirima na tržištu novca,
- 5) poslovi sa udjelima u investicionim fondovima,
- 6) kreditni poslovi,
- 7) jemstva i garancije
- 8) depozitni poslovi,
- 9) poslovi po osiguranja u skladu sa propisima koji uređuju osiguranje,
- 10) jednostrani prenos imovine (lični i fizički),
- 11) drugi poslovi,

b) kapitalni poslovi su i poslovi kojima se otuđuju prava stečena ulaganjem, odnosno vrijednosni papiri iz tačke a) ovog stava, repatrijacija sredstava i prenos ostatka likvidacione ili stečajne mase te sredstva stečenih prodajom imovine i prava.

(18) a) **Direktna ulaganja**, u smislu ovog zakona, su sva ulaganja rezidenata u inostranstvu i nerezidenata u Bosni i Hercegovini, koja ulagač obavlja sa ciljem

uspostave trajnih ekonomskih odnosa i ostvarivanja znatnog uticaja na upravljanje pravnim licema u skladu sa propisima o stranim ulaganjima i propisima o vanjskotrgovinskom poslovanju.

b) **Uspostavljanje trajnih ekonomskih odnosa** i ostvarivanje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licema, u smislu ovog zakona, podrazumijeva:

- 1) osnivanje pravnog lica ili povećanje osnovnog kapitala pravnog lica u potpunom vlasništvu ulagača, osnivanje dijela pravnog lica (filijale) ili otkup već postojećeg pravnog lica u potpunom vlasništvu ulagača ili ulaganje radi obavljanja djelatnosti preduzetnika;
- 2) ulaganje u novo ili već postojeće pravne lice ako ulagač stiče 10% ili više procenata učešća u osnovnom kapitalu, odnosno više od 10% glasačkih prava poslije ispunjenja uslova iz stava 1. ovog člana;
- 3) kredite radi uspostave trajnih ekonomskih odnosa, sa rokom od pet godina ili dužim, ako su dodijeljeni od pridružnih članova;
- 4) reinvestirana dobit, odnosno udio direktnog ulagača u dobit pravnog lica koja se ne raspoređuje u obliku dividendi ili drugih oblika raspodjele dobiti;
- 5) dužničke transakcije između direktnog ulagača i pravnog lica u koje je već izvršeno direktno ulaganje. Ovo uključuje dužničke vrijednosne papire, komercijalne kredite, finansijske kredite i ostale dužničko-povjerilačke odnose.

c) Direktnim ulaganjem se ne smatra ulaganje finansijskih institucija dužničkim transakcijama vezanim uz tekuće poslovanje, već se direktnim ulaganjem smatraju samo one transakcije motivirane trajnim interesom uz vlasnički odnos;

d) Direktnim ulaganjem ne smatra se ulaganje investicijskog fonda, uzajamnog fonda, brokerskog društva, penzionog fonda, društava za osiguranje, banke i drugog lica koje ima dozvolu relevantne Komisije, niti ulaganje novčanih sredstava radi izdavanja depozitnih certifikata.

e) Izuzetno se direktnim ulaganjem smatra ulaganje banke u drugu banku ili finansijsku instituciju čija je glavna djelatnost pružanje finansijskih usluga te ulaganje osiguravajućeg društva u drugo osiguravajuće društvo u skladu sa propisima koji regulišu oblast osiguranja u entitetima i ako ulaganje ispunjava uslove iz tačke b) ovog stava.

(19) a) **Poslovi sa vrijednosnim papirima**, u smislu ovog zakona, su poslovi sa vrijednosnim papirima na tržištu kapitala i tržištu novca, poslovi sa udjelima u investicijskim fondovima i poslovi sa privatizacijskim investicijskim fondovima, koji nisu poslovi iz stava 18 člana 2 ovog zakona.

b) U poslove sa vrijednosnim papirima iz tačke a) ovog stavka ubrajaju se:

- 1) Izdavanje, uvrštavanje i prodaja domaćih vrijednosnih papira u inostranstvu,
- 2) Izdavanje, uvrštavanje i prodaja stranih vrijednosnih papira u Bosni i Hercegovini,
- 3) Ulaganje rezidenata u vrijednosne papire u inostranstvu,

4) Ulaganje nerezidenata u vrijednosne papire u Bosni i Hercegovini.

c) Trgovanje stranim vrijednosnim papirima u Bosni i Hercegovini ili domaćim vrijednosnim papirima u inostranstvu vrši se na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu u skladu sa relevantnim zakonom o vrijednosnim papirima.

(20) a) **Kreditni poslovi**, u smislu ovog zakona, jesu komercijalni i finansijski krediti. U kreditne poslove ubrajaju se i jemstva i garancije.

b) Komercijalni krediti, u smislu ovog zakona, su pravni poslovi zaključeni u devizima između između rezidenata i nerezidenata radi plaćanja roba i usluga koji su predmet pravnog posla. Komercijalnim kreditima smatraju se poslovi otkupa potraživanja (factoring) ako osnovni posao, koji je podloga za nastalo potraživanje, ima obilježja komercijalnog kredita.

c) Finansijski krediti, u smislu ovog zakona, su svi krediti izuzev kredita iz stava 18 tačka b) alineja 3) ovog člana. U finansijske kredite ubrajaju se jemstva i garancije.

d) (1) Kreditni poslovi iz člana 2. stav (18) tačka b) alineja 3) i svi kreditni poslovi iz člana 2. stav (20), osim odgode plaćanja i plaćanja unaprijed do 12 mjeseci na osnovu komercijalnog posla, zaključuju se u pisanom obliku. Ugovor o kreditu banka uvijek zaključuje u pisanom obliku.

(21) **Depozitni poslovi**, u smislu ovog zakona, su poslovi nastali na osnovu ugovora o depozitu između nerezidenata i banke. Ugovor o tekućem računu takođe se smatra depozitnim poslom.

(22) **Poslovi na osnovu ugovora o osiguranju** uključuju plaćanja premija i osiguranih iznosa na osnovu ugovora između nerezidentnog osiguravajućeg društva i rezidenta kao korisnika, kao i rezidentnog osiguravajućeg društva i nerezidenta kao korisnika, u skladu sa zakonima koji uređuju poslove osiguranja.

(23) a) **Jednostrani prenos imovine** su prenos imovine iz Bosne i Hercegovine u inostranstvo ili iz inostranstva u Bosnu i Hercegovinu koji nemaju obilježja izvršenja posla između rezidenta i nerezidenta a mogu biti lični i fizički prenos imovine.

b) Lični prenos imovine su prenos imovine iz Bosne i Hercegovine ili u Bosnu i Hercegovinu na osnovu poklona i pomoći, rente, nasljedstva, podmirenja duga useljenika u matičnoj zemlji, prenos imovine iseljenika u inostranstvo i dohotka lica zaposlenih u Bosni i Hercegovini koje nisu rezidenti.

c) Fizički prenos je svaki prenos gotovine u konvertibilnim markama, efektivnog stranog novca i vrijednosnih papira iz Bosne i Hercegovine i u Bosnu i Hercegovinu.

### **Član 3.** **(Plaćanje, naplata i prenosi)**

(1) Plaćanje, naplata i prenosi u Bosni i Hercegovini između rezidenata, rezidenata i nerezidenata i nerezidenata vrši se u konvertibilnim markama.

(2) Dozvoljeno je ugovaranje u devizama u Bosni i Hercegovini s tim što se plaćanje i naplaćivanje vrši u konvertibilnim markama.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana plaćanje, naplaćivanje i prenos može se vršiti u devizama i efektivnom stranom novcu po osnovu :

- a) otplate deviznog kredita u Bosni i Hercegovini kojeg je banka odobrila rezidentu za plaćanje roba ili usluga iz inostranstva ;
- b) plaćanje i naplata po osnovu ugovora o osiguranju sa nerezidentnim osiguravajućim društvima u skladu sa zakonima koji uređuju poslove osiguranja, te likvidiranje šteta na osnovu ugovora o osiguranju ako se osiguranje odnosi na izvođenje investicijskih radova u inostranstvu ;
- c) pravnom poslu između rezidenata koji se odnose na kupovinu i prodaju potraživanja i dugovanja nastala na osnovu vanjsko-trgovinskih poslova rezidenata;
- d) prodaje i kupovine robe sa konsignacionog skladišta i u slobodnim carinskim prodavnicama;
- e) kupovine i prodaje vrijednosnih papira koji glase na stranu valutu;
- f) isplate efektivnog stranog novca sa devizne štedne knjižice i deviznog računa.

(4) Plaćanje, naplaćivanje i prenos po tekućim i kapitalnim poslovima između rezidenata i nerezidenata vrši se preko banke, u skladu sa ovim zakonom.

(5) Plaćanje, naplaćivanje i prenos po tekućim i kapitalnim poslovima između rezidenata i nerezidenata može se vršiti prebijanjem, ustupanjem potraživanja, preuzimanjem duga i drugim oblicima samo ako se za takvo plaćanje, naplatu i prenos zaključi poseban ugovor i ako takvi poslovi nisu u suprotnosti sa međunarodnim ugovorima i konvencijama.

### **Član 4.** **(Izdavanje i realiziranje naloga)**

(1) Rezident-pravna lice ili preduzetnik ne može izvršiti plaćanje ili izdati nalog za plaćanje prema inostranstvu na osnovu nevjerodostojne dokumentacije niti zaključiti ugovor u kojem nije navedena stvarna vrijednost.

(2) Banka je dužna ispraviti nalog za plaćanje u inostranstvu , ako nalogodavac ima dovoljno sredstava na računu, izvršiti sa valutom izvršenja plaćanja u inostranstvu najkasnije tri radna dana od dana prijema naloga. Nalogodavac može odrediti i kasniju valutu izvršenja plaćanja u inostranstvu , izuzev u poslovima prometa sa vrijednosnim papirima .

(3) Banka je dužna najkasnije sljedećeg radnog dana od dana obavijesti o prijemu sredstava na računu u inostranstvu ili u drugoj banci u zemlji obavijestiti svog klijenta, korisnika naplate, o prilivu iz inostranstva ili prenijeti sredstva drugoj banci u zemlji u kojoj korisnik naplate ima otvoren račun.

(4) Banka je dužna najkasnije sljedećeg radnog dana od dana prijema ispravnog naloga korisnika naplate rasporediti sredstva u skladu sa nalogom.

## **II PLAĆANJE, NAPLATA I PRENOSI PO TEKUĆIM POSLOVIMA**

### **Član 5.**

#### **(Plaćanje, naplata po temelju izvoza roba i usluga)**

(1) Rezident – pravno lice je obavezno da naplati izvezenu robu ili izvršene usluge u ugovorenom roku.

(2) Izuzetno rezident – pravno lice ili preduzetnik može bez naknade pružati usluge u inostranstvu u skladu sa propisima iz oblasti vanjsko-trgovinske politike.

(3) Za poslove izvoza roba i usluga bez odgode plaćanja rok naplate ne može biti duži od 180 (stotinu osamdeset) dana od dana kada je roba izvezena, odnosno izvršena usluga.

(4) Danom naplate smatra se:

- a) dan kada su devize uplaćene u korist računa ovlaštene banke,
- b) dan kada je izvršeno carinjenje robe, odnosno izvršena usluga, kojom se naplaćuje izvoz

(5) Ako je rezidentu – pravnom licu ili preduzetniku odobreno držanje deviza u inostranstvu, danom naplate smatra se dan kada su devize odobrene na račun tog lica u inostranstvu.

### **Član 6.**

#### **(PTT usluge i izvoz roba i usluga preko slobodnih carinskih zona)**

(1) Usluge izvršene u zračnom, željezničkom, cestovnom i PTT saobraćaju naplaćuju se u rokovima i po postupcima propisanim međunarodnim ugovorom.

(2) Naplata na osnovu izvezene robe i izvršenih usluga, u okviru privredne djelatnosti u slobodnim carinskim zonama, obavlja se u skladu sa propisima koji uređuju ovu djelatnost.

### **Član 7.**

#### **(Dobit ostvarena na osnovu obavljanja privredne djelatnosti i investicijskih radova u inostranstvu )**

(1) Rezident – pravno lice dužno je dobit ostvarenu na osnovu izvođenja investicijskih radova u inostranstvu, kao i devize koje je, u skladu sa garancijskim rokovima, naručilac investicijskih radova zadržao kao izvedbenu garanciju, unijeti u Bosnu i Hercegovinu u roku od petnaest radnih dana od dana završetka investicijskih radova odnosno od isteka garancijskog roka.

(2) Rezident – pravna lice i preduzetnik dužan je da dobit ostvarenu na osnovu obavljanja privredne djelatnosti u inostranstvu koju ne iskoristi za namjene utvrđene propisima o vanjskotrgovinskom poslovanju unese u Bosnu i Hercegovinu u roku od petnaest dana od dana ostvarivanja dobiti.

#### **Član 8.**

##### **(Plaćanje na osnovu uvoza roba i usluga)**

(1) Rezident – pravno lice i preduzetnik može plaćati samo uvezenu robu i izvršenje usluga.

(2) Ako rezident iz stava (1) ovog člana unaprijed plati robu ili uslugu, dužan je unaprijed plaćenu robu uvesti, odnosno unaprijed plaćenu uslugu realizirati u ugovorenom roku, koji ne može biti duži od 180 dana od dana izvršenog plaćanja.

(3) Ako rezident iz stava (1) i (2) ovog člana unaprijed plaćenu robu i uslugu ne uveze iz inostranstva u predviđenom roku dužan je izvršiti povrat plaćenog iznosa deviza, u roku od petnaest radnih dana od isteka ugovorenog roka.

### **III PLAĆANJE, NAPLAĆIVANJE I PRENOS PO KAPITALNIM POSLOVIMA**

#### **Član 9.**

##### **(Plaćanje, naplata i prenos po osnovu direktnih ulaganja)**

(1) Direktna ulaganja nerezidenata u Bosnu i Hercegovinu kao i rezidenata u inostranstvo su slobodna ako posebnim zakonima nije drugačije određeno.

(2) Rezidenti mogu slobodno vršiti plaćanje i prenos kapitala po osnovu sticanja, prodaje i likvidacije direktnih investicija u inostranstvu samo ako je taj posao registriran i izvršen u skladu sa propisima iz oblasti vanjskogovinskog poslovanja.

(3) Rezident je dužan da, dobit ostvarenu po osnovu sticanja, prodaje i likvidacije direktnih investicija u inostranstvu, koje ne iskoristi za namjene reinvestiranja u skladu sa propisima iz oblasti vanjskotrgovinske politike, unese u Bosnu i Hercegovinu u roku od trideset dana od dana sticanja dobiti.

(4) Nerezidenti mogu slobodno vršiti plaćanje i prenos kapitala po osnovu sticanja, prodaje i likvidacije direktnih investicija u Bosni i Hercegovini ako je taj posao



registrovan i izvršen u skladu sa propisima iz oblasti direktnih investicija u Bosni i Hercegovini.

(5) Prenos iz stava (4) ovog člana vršiti će se u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine, entiteta i međunarodnim ugovorima.

#### **Član 10. (Ulaganja u nekretnine)**

(1) Rezidenti mogu vršiti plaćanja radi sticanja vlasništva nad nekretninama u inostranstvu u skladu sa propisima iz oblasti vanjskotrgovinske politike.

(2) Nerezidenti mogu vršiti plaćanja radi sticanja vlasništva nad nekretninama u Bosni i Hercegovini u skladu sa propisima iz oblasti politike direktnih stranih ulaganja.

#### **Član 11. (Poslovi sa vrijednosnim papirima)**

(1) Rezidenti mogu vršiti plaćanja i naplate radi kupovine i prodaje domaćih i inostranih vrijednosnih papira na berzi i drugom uređenom javnom tržištu u inostranstvu, samo ako se ta kupovina ili prodaja obavlja preko ovlaštenih učesnika na tržištu vrijednosnih papira registrovanim u Bosni i Hercegovini i na način kako je to uređeno relevantnim propisima entiteta, međunarodnim ugovorima i drugim propisima.

(2) Banke, osiguravajuća društva te ostale finansijske institucije čije je poslovanje uređeno posebnim zakonima vrše ulaganja u domaće i inostrane vrijednosne papire u inostranstvu u skladu sa tim zakonima.

(3) Nerezidenti mogu vršiti plaćanja i naplate radi kupovine i prodaje domaćih i inostranih vrijednosnih papira na berzi i ostalom uređenom javnom tržištu u Bosni i Hercegovini samo ako se ta kupovina obavlja preko ovlaštenih učesnika na tržištu vrijednosnih papira registrovanim u Bosni i Hercegovini i na način uređen relevantnim propisima entiteta, međunarodnim ugovorima i drugim propisima.

#### **Član 12. (Kreditni poslovi)**

(1) Banke mogu kreditne poslove sa inostranstvom ugovarati u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za tuđi račun kao i u ime i za račun drugog lica.

(2) Banka zaključuje ugovor o uzimanju kredita od nerezidenta i ugovor o odobravanju kredita nerezidentu, daje i prima garancije u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje banaka i drugih finansijskih organizacija.

(3) Ostali rezidenti iz člana 2. stav (1), ovog zakona mogu kreditne poslove sa inostranstvom ugovarati u svoje ime i za svoj račun te u svoje ime a za račun drugog lica, osim preduzetnika koji kreditne poslove sa inostranstvom ugovaraju isključivo u svoje ime i za svoj račun.

(4) Banka može odobriti rezidentu –pravnom licu i preduzetniku kredit u devizama za plaćanje roba i usluga u inostranstvu, za finansiranje investicijskih radova u inostranstvu, za ulaganja u inostranstvu i po osnovu otkupa potraživanja ako je osnovni posao koji je podloga za nastalo potraživanje izvoz roba i usluga. Tako odobreni kredit može se otplaćivati u devizama.

(5) Rezidentima – pravnim licima i preduzetnicima u Bosni i Hercegovini nije dopušteno međusobno odobravanje deviznih kredita.

(6) Rezident – pravno lice i preduzetnik obavezan je da sredstva finansijskog kredita iz inostranstva prenese na račun banke sa sjedištem u Bosni i Hercegovini ili na račun otvoren u inostranstvu ako mu je odobreno otvaranje deviznog računa u inostranstvu. Izuzetno, rezidenti mogu koristiti finansijske kredite iz inostranstva preko banaka u inostranstvu ako je ugovorom o kreditu ugovoreno plaćanje robe i usluga direktno dobavljaču ili izvršiocu usluge ili ako se finansijskim kreditom otplaćuje prije zaključen kredit u inostranstvu (refinansiranje).

(7) Kreditiranje u domaćoj valuti između rezidenata i nerezidenata nije dozvoljeno. Rezidenti su obavezni da prilikom odobravanja kredita te izdavanja garancija i jemstava u korist nerezidenta pribave one instrumente osiguranja naplate kojima se postiže sigurnost kreditnog posla, garancije koja se izdaje, odnosno jemstva.

(8) Zabranjeno je odobravanje nerezidentima finansijskih kredita sa rokom dospjeća kraćim od jedne godine. Zabrana se ne odnosi na banke i rezidente kada odobravaju finansijske kredite nerezidentima u sklopu direktnih vlasničkih ulaganja.

### **Član 13. (Depozitni poslovi)**

(1) Banke mogu držati devize van teritorije Bosne i Hercegovine samo na računima kod stranih banaka a u Bosni i Hercegovini samo kod drugih banaka i Centralne banke Bosne i Hercegovine.

(2) Rezidenti mogu držati devize na deviznim računima ili deviznim štednim ulozima u bankama u Bosni i Hercegovini. Prilikom otvaranja deviznih računa i deviznih štednih uloga banke su dužne utvrditi identitet rezidenta i postupiti u skladu sa Zakonom o spriječavanju pranja novca.

(3) Rezident – pravno lice i preduzetnik ne može imati otvorene devizne račune u inostranstvu osim u slučajevima koje usaglase i propišu entitetske vlade.

(4) Rezident – državni organ može imati devizne račune kod banaka u Bosni i Hercegovini i Centralne banke Bosne i Hercegovine. Izuzetno rezident – državni

organ može imati otvoren poseban devizni račun u inostranstvu ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom.

(5) Ministarstvo finansija i trezora dužno je voditi evidenciju o otvaranju i zatvaranju posebnih računa državnih organa u inostranstvu.

(6) Nerezidenti mogu u banci otvoriti račun u domaćoj i stranoj valuti, sticati potraživanja u domaćoj valuti, polagati i podizati efektivni novac u skladu sa pravilima koja usaglase i odrede entitetska ministarstva finansija.

(7) Prilikom otvaranja deviznih računa ovlaštene banke su dužne utvrditi identitet nerezidenta i postupiti u skladu sa Zakonom o spriječavanju pranja novca.

#### **Član 14.**

##### **(Plaćanje po osnovu ugovora o osiguranju)**

Rezident može plaćati premije osiguranja na osnovu ugovora o osiguranju koji je zaključen sa osiguravajućim društvom koje nije registrovano u Bosni i Hercegovini, pod uslovom da je takav ugovor dozvoljen propisima koji uređuju poslove osiguranja i da je obavljen preko posrednika registrovanog u Bosni i Hercegovini.

### **IV DEVIZNO TRŽIŠTE I KURS KONVERTIBILNE MARKE**

#### **Član 15.**

##### **(Devizno tržište)**

(1) Devizno tržište, u smislu ovog zakona, čine svi poslovi kupovine i prodaje deviza i efektivnog stranog novca u Bosni i Hercegovini koji se vrše unutar bankarskog sistema Bosne i Hercegovine između banaka i između banka sa jedne strane i rezidenata i nerezidenata sa druge strane.

(2) Banke na deviznom tržištu kupovinu i prodaju devize i efektivni strani novac u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za račun rezidenta i nerezidenta i u ime i za račun rezidenta i nerezidenta.

(3) Na deviznom tržištu devize i efektivni strani novac mogu se kupovati i prodavati promptno i na termin.

(4) Promptna trgovina devizama i efektivnim stranim novcem je trgovina sa rokom izvršenja odmah ili najkasnije u roku od dva radna dana.

(5) Termimska kupovina odnosno prodaja deviza i efektivnog stranog novca, u smislu ovog zakona, je kupovina odnosno prodaja kod koje je rok izvršenja obveze duži od dva radna dana od sklapanja ugovora.

**Član 16.**  
**(Mjenjački poslovi)**

(1) Mjenjački poslovi su poslovi kupovine i prodaje efektivnog stranog novca, otkupa putničkih i bankarskih čekova te kreditnih pisama koji glase na stranu valutu i unovčivi su u stranoj valuti.

(2) Mjenjačke poslove mogu obavljati banke, kao i rezidenti-druga pravna lica i preduzetnici koji imaju ugovor sa bankom i koji su registrirani za obavljanje mjenjačkih poslova.

(3) Entitetska ministarstva finansija usaglasiti će i propisati uslove i način obavljanja mjenjačkih poslova.

**Član 17.**  
**(Kurs konvertibilne marke)**

(1) Domaća valuta je konvertibilna marka (KM).

(2) Zvaničan kurs konvertibilne marke određuje Centralna banka Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

(3) Kupovina i prodaja konvertibilne marke za euro vrši se po kursu i uslovima određenim Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, a kurs konvertibilne marke prema ostalim stranim valutama formira se slobodno u skladu sa ponudom i potražnjom na deviznom tržištu ukoliko Centralna banka drugačije ne odredi.

(4) Banke i rezidenti-druga pravna lica i preduzetnici koji obavljaju mjenjačke poslove dužni su javno isticati i objavljivati kurseve po kojima se kupuju i prodaju devize i efektivni strani novac.

(5) Za potrebe knjigovodstva, statistike, carina i drugih uvoznih dažbina i taksi primjenjuje se zvaničan srednji kurs konvertibilne marke koji objavljuje Centralna banka Bosne i Hercegovine.

**V – FIZIČKI PRENOS SREDSTAVA PLAĆANJA**

**Član 18.**  
**(Iznošenje i unošenje konvertibilnih maraka)**

(1) Entitetska ministarstva finansija usaglašavaju i propisuju iznos konvertibilnih maraka koje rezidenti i nerezidenti, pravna i fizička lica, mogu iznositi i unosti u Bosnu i Hercegovinu.

(2) Iznošenje platnih kartica u inostranstvo je slobodno.

#### **Član 19.**

##### **(Unošenje i iznošenje efektivnog stranog novca, čekova i vrijednosnih papira )**

(1) Efektivni strani novac, platne kartice i čekovi koji glase na stranu valutu mogu se slobodno unositi u Bosnu i Hercegovinu, uz obvezno prijavljivanje u smislu člana 20. ovog zakona.

(2) Entitetske vlade će usaglasiti i propisati uslove i način fizičkog prenosa efektivnog stranog novca, čekova i vrijednosnih papira rezidenata i nerezidenata fizičkih i pravnih lica.

#### **Član 20.**

##### **(Spriječavanje pranja novca)**

(1) Rezidenti i nerezidenti su dužni prilikom prelaska granice Bosne i Hercegovine carinskom organu prijaviti svako unošenje odnosno iznošenje efektivnog stranog novca, stranih čekova, konvertibilnih maraka i vrijednosnih papira .

(2) Obaveza iz stava (1) ovog člana odnosi se i na predstavnika, odgovorne lica ili opunomoćnika, koji preko državne granice za pravno lice ili preduzetnika prenosi efektivni strani novac, strane čekove, konvertibilne marke i vrijednosne papire .

## **VI – IZVJEŠTAVANJE I DEVIZNA KONTROLA**

#### **Član 21.**

##### **(Obaveza izvještavanja)**

(1) Centralna banka Bosne i Hercegovine utvrđuje projekciju platnog bilansa Bosne i Hercegovine.

(2) Centralna banka Bosne i Hercegovine je nadležna da propisuje rezidentima i nerezidentima obavezu izvještavanja o plaćanju, naplaćivanju, prenosu, kupovini i prodaji iz člana 1. ovog zakona i način tog izvještavanja .

(3) Radi praćenja projekcije platnog bilansa i utvrđivanja ciljeva monetarne politike Bosne i Hercegovine rezidenti i nerezidenti, kojima je propisana obaveza izvještavanja dužni su dostavljati Centralnoj banci Bosne i Hercegovine podatke o

poslovima i transakcijama sa inostranstva na način i u rokovima koje ona odredi posebnom odlukom.

## **Član 22.** **(Kontrola deviznog poslovanja)**

(1) Kontrolu deviznog poslovanja koja je uređena ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona vrše Devizni inspektorati entitetskih ministarstava finansija, Agencije za bankarstvo, carinski organi i Komisije za vrijednosne papire.

(2) Kontrolu deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata vrše entitetski inspektorati na način i po postupku propisanim od strane mjerodavnih entitetskih organa. Mjerodavni entitetski organi dužni su da harmoniziraju propise koji određuju način rada i postupak rada inspektora u kontroli deviznog poslovanja.

(3) Agencije za bankarstvo vrše kontrolu obavljanja poslova sa inostranstvom banaka i mjenjača kao i kontrolu deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata koji su sa bankom, odnosno mjenjačem povezani imovinskim, upravljačkim i poslovnim odnosima.

(4) Carinski organ vrši kontrolu iznošenja iz Bosne i Hercegovine i unošenje u Bosnu i Hercegovinu efektivnog stranog novca, konvertibilnih maraka, čekova, vrijednosnih papira u putničkom, robnom i poštanskom prometu.

(5) Komisije za vrijednosne papire vrše kontrolu ovlaštenih učesnika na tržištu vrijednosnih papira, u vezi sa primjenom ovog zakona, koji se odnosi na izdavanje i promet nematerijaliziranih vrijednosnih papira.

(6) Organi kontrole dužni su da sarađuju u vršenju devizne kontrole i da stavljaju na raspolaganje podatke, nalaze i informacije kojima raspolažu a potrebni su za vršenje kontrole, kao i da po potrebi angažiraju mjerodavne organe.

(7) U postupku i preduzimanju radnji u vršenju devizne kontrole, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako zakonom nije drugačije uređeno.

(8) Rezidenti i nerezidenti koji podliježu deviznoj kontroli dužni su da deviznom inspektoratu, Agenciji za bankarstvo, carinskoj upravi i Komisiji za vrijednosne papire omoguće uvid u poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju u svrhu provjere podataka.

## **Član 23.** **(Postupak sa prijavljenim iznosom gotovine i konvertibilnih maraka, efektivnog stranog novca i stranih čekova preko dopuštenih iznosa)**

(1) Carinik će putnika koji je prijavio iznošenje većeg iznosa u konvertibilnim markama, efektivnog stranog novca i stranih čekova nego što je dopušteno uputiti da iznos preko dopuštenog deponuje u banci ili ako je to moguće u carinarnici.

(2) Ako putnik iz stavka 1. Ovog člana odbije postupiti po uputi ovlaštenog carinskog službenika, smatrati će se da protiv ovog zakona želi iznijeti gotovinu u konvertibilnim markama, efektivni strani novac i strane čekove iz Bosne i Hercegovine.

(3) Gotovina u konvertibilnim markama, efektivni strani novac i strani čekovi, deponovani u carinarnici, vratiti će se putniku prilikom ili nakon povratka u Bosnu i Hercegovinu, uz naplatu manipulativnih troškova u visini 1% deponovanog iznosa. Pri tome visina troškova ne može biti veća od 100,00 konvertibilnih maraka niti manja od 10,00 konvertibilnih maraka, a naplaćuje se u konvertibilnim markama.

(4) Ako putnik čija je gotovina u konvertibilnim markama ili efektivni strani novac deponovan u smislu stava 1. Ovog člana, ili njegov opunomoćenik, ne podigne gotovinu u roku od 90 dana od dana deponovanja, smatrat će se da se odrekao gotovine u korist budžeta Bosne i Hercegovine, na što je bio upozoren u potvrdi o deponovanju koju izdaje carinarnica.

## **VII ZAŠTITNE MJERE**

### **Član 24.**

#### **(Uslovi za preduzimanje zaštitnih mjera)**

(1) Ako kretanje kapitala prouzrokuje ili prijeti da prouzkuje ozbiljne poteškoće u provedbi monetarne ili devizne politike, Centralna banka Bosne i Hercegovine može posebnom odlukom propisati zaštitne mjere.

(2) Zaštitne mjere može provesti Centralna banka Bosne i Hercegovine ako su one potrebne radi izvršenja sankcija Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih organizacija kojih je Bosna i Hercegovina članica.

(3) Zaštitne mjere iz stava 1 ovog člana mogu se odrediti na period do šest mjeseci. Izuzetno Centralna banka Bosne i Hercegovine može produžiti rok zaštitnih mjera uz saglasnost Parlamenta Bosne i Hercegovine.

### **Član 25.**

#### **(Zaštitne mjere)**

(1) Zaštitne mjere Centralne banke Bosne i Hercegovine mogu sadržavati:

a) ograničenje plaćanja po osnovu tekućih i kapitalnih poslova,

- b) ograničenje i zabranu iznošenja u inostranstvo i unošenje iz inostranstva stranog novca i vrijednosnih papira koje glase na stranu valutu,
- c) ograničenje rezidentima da raspolažu sredstvima na računima u inostranstvu ili na deviznim računima u Bosni i Hercegovini,
- d) ograničenje obavljanja kreditnih poslova između rezidenata i nerezidenata,
- e) ograničenje i zabranu kupovine i prodaje određenih deviza i efektivnog stranog novca na deviznom tržištu,
- f) ograničenje davanja garancija ili jemstava, zaloga ili drugih osiguranja za račun nerezidenta,
- g) ograničenje i zabrana poslova terminske kupoprodaje deviza, i
- h) druge neophodne mjere.

## **VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

### **Član 26.**

#### **(Primjena zakona)**

- (1) Bosna i Hercegovina i entiteti moraju u potpunosti sarađivati i preduzimati sve mjere radi ispunjenja obaveza koje proizilaze iz ovog zakona.
- (2) Entiteti će usaglasiti i usvojiti svoje zakone sa ovim zakonom u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Entiteti će usaglasiti i propisati u svojim zakonima jedinstvene kaznene mjere i prekršaje u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (4) Kontrolu nad primjenom ovog zakona vrši Ministarstvo finansija i trezora.

### **Član 27.**

#### **(Stupanje na snagu zakona)**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.



## **OBRAZLOŽENJE NACRTA ZAKONA O OKVIRU DEVIZNOG POSLOVANJA U BOSNI I HERCEGOVINI**

### **A) Ustavno-pravni i zakonski osnov za uvođenje propisa**

Ustavni osnov za donošenje Okvirnog zakona o deviznom poslovanju sadržan je u:

1. Članu I tačka 4 Ustava Bosne i Hercegovine po kome Bosna i Hercegovina i entiteti neće ometati punu slobodu kretanja lica, roba, usluga i kapitala kroz Bosnu i Hercegovinu i gdje ni jedan entitet neće uspostaviti kontrolu na granici između entiteta;
2. Članu III tačka 1 alinije g) Ustava Bosne i Hercegovine po kome je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine provođenje međunarodnih i međuentitetskih politika a u vezi sa nadležnostima iz alineja a); b); c); d) i e)
3. Ustavni osnov sadržan je i u članu IV tačka 4 alineja a) Ustava Bosne i Hercegovine po kojoj Parlamentarna skupština ima nadležnost za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcije Skupštine po Ustavu.

### **B) Razlozi za donošenje zakona**

Okvirni zakon o deviznom poslovanju rađen sa namjerom uspostavljanja jedinstvenog okvira deviznog poslovanja u Bosni i Hercegovini. Entitetski zakoni koji su trenutno na snazi su različiti po formi i sadržaju i u tom smislu ne odražavaju jedinstvenu politiku niti uslove deviznog poslovanja u Bosni i Hercegovini. Naime, Republika Srpska je u 2003 godini usvojila novi Zakon o deviznom poslovanju koji je prilagođen Direktivi EU 88/361/EEC u pogledu klasifikaciju kapitalnih poslova i dobrim dijelom liberalizovala kretanje kapitala, dok Zakon o deviznom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine koji je usvojen i na snazi od 1998 godine ne sadrži kapitalne transakcije i pretežno je orijentisan na tekuća plaćanja sa inostranstvom.

Nivo liberalizacije koji je obuhvaćen Nacrtom okvirnog zakona o deviznom poslovanju usklađen je sa liberalizacijom kapitalnih transakcija koje su definisane u već usvojenim zakonima kao što su Zakon o politici direktnih stranih ulaganja i Zakon o vanjskotrgovinskoj politici.

### **C) Usklađenost propisa sa evropskim zakonodavstvom**

Nacrt okvirnog zakona o deviznom poslovanju je većim dijelom usklađen sa legislativom Evropske Unije. U skladu sa Poslovníkom o radu Vijeća ministara BiH Direkciji za evropske integracije upućen je uporedni pregled usklađenosti zakona sa Acquis Communautaire i izjava o usklađenosti na mišljenje.

### **D) Provedbeni mehanizmi i način osiguravanja poštivanja propisa**

Nacrtom okvirnog zakona o deviznom poslovanju je predviđeno usaglašavanje entitetskih zakona sa pomenutim zakonom u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu zakona. Takođe je propisano da će entiteti, u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu zakona, usaglasiti i propisati jedinstvene kaznene mjere i prekršaje. Kontrolu nad primjenom ovog zakona vršiće Ministarstvo finansija i trezora.

Okvirnim zakonom o deviznom poslovanju predviđeno je da entiteti donesu određena podzakonska akta kao sprovedbene mehanizme entitetskih zakona. Osim toga za provođenje ovog zakona primjenjuju se zakoni koji regulišu rad banka, osiguravajućih društava, zakoni koji regulišu promet vrijednosnih papira kao i zakoni iz oblasti vanjskotgovinske politike i politike direktnih stranih ulaganja.

### **E) Obrazloženje finansijskih sredstava za provođenje propisa i finansijski efekti zakona**

Za provođenje Okvirnog zakona o deviznom poslovanju nije potrebno planirati novčana sredstva u budžetu institucija BiH.

Primjena Okvirnog zakona o deviznom poslovanju, u kome je određen veći stepen liberalizacije kapitalnih transakcija i stipulirana obaveza registrovanja i izvještavanja tokova kapitala, trebalo bi da dovede do povećanja kapitalnog računa u platnom bilansu zemlje. U okviru kapitalnog računa očekuje se značajnije povećanje na strani direktnih investicija kao rezultat poboljšane klime za investiranje i boljeg kreditnog rejtinga zemlje. Osim toga, sasvim izvjesna emisija državnih obveznica po osnovu javnog duga (unutrašnji dug) uticaće na povećanje portfolio investicija. Imajući u vidu povećanje negativnog salda tekućeg računa platnog bilansa zemlje, uzrokovanog uglavnom povećanjem negativnog vanjskotgovinskog bilansa i tendencije stagniranja prihoda po osnovu donacija, očekivano povećanje kapitalnog računa bi trebao da u većoj mjeri kompenzira negativni saldo tekućeg računa.

### **F) Opis konsultacija vođenih u procesu izrade propisa**

U izradi ovog zakona učestvovali su predstavnici entitetskih ministarstava finansija i predstavnik CBBiH.

### **G) Pregled sadržaja zakona**

**Dio I – Opšte odredbe** sadrže predmet zakona, definicije i termine koji se koriste u zakonu te opšta pravila plaćanja, naplata i prenosa između rezidenata i nerezidenata. Definicije i termini, koji se koriste u zakonu, prilagođeni su definicijama i terminima koji se koriste u direktivama EU, posebnim zakonima i ostalim propisima koji regulišu pojedina područja kao što su Zakon o bankama, Zakon o direktnim stranim ulaganjima, itd. Kao ključne definicije naglašavamo one u kojima se definiše rezidentnost prema kriterijumima EU, uvođenje pojmova iz područja poslovanja vrijednosnim papirima. Opštim pravilima plaćanja, naplate i prenosa između rezidenata i nerezidenata u Bosni i Hercegovini definisana je obaveza plaćanja u KM,

stim da je dozvoljeno ugovaranje u devizama, obaveza realizovanja tekućih i kapitalnih poslova preko banaka, precizirane su situacije kada se može plaćanje, naplaćivanje i prenos u BiH vršiti u devizama i efektivnom stranom novcu te izdavanje i realizovanje naloga.

**Dio II – Plaćanje, naplata i prenos po tekućem računu** sadrže odredbe kojima se definiše okvir plaćanja i naplata :

- 1) po osnovu izvoza roba i usluga gdje je određena obaveza naplate izvezene robe i usluga, rok naplate roba i usluga u slučaju kada se radi o izvozu bez odgode plaćanja;
- 2) PTT usluga i izvoza roba i usluga preko slobodnih carinskih zona gdje je naznačeno da su rokovi i postupci naplate definisani međunarodnim propisima i posebnim propisima koji uređuju oblast prometa roba preko slobodnih carinskih zona;
- 3) dobiti koju rezidenti ostvare po osnovu izvođenja investicionih radova u inostranstvu;
- 4) uvoza roba i usluga

**Dio III – Plaćanje, naplaćivanje i prenos po kapitalnim poslovima** gdje je predviđen značajan stepen liberalizacija ali i izvjesna ograničenja koja su primjerena stanju ekonomije u Bosni i Hercegovini. Ovim djelom zakona obuhvaćena su plaćanja, naplate i prenose po osnovu:

1. direktnih ulaganja (član 9) gdje je izvršena potpuna liberalizacija plaćanja, naplata i prenosa. Stepem liberalizacije je usklađen sa onim koji je određen u propisima koji regulišu strana ulaganja i vanjskotgovinski promet. Kako direktna strana ulaganja podrazumjevaju ostvarivanje trajnog ekonomskog interesa za ulagača i u pravilu doprinose razvoju privrede određena su kao strateški interes u Bosni i Hercegovini.
2. ulaganja u nekretnine (član 10) je ograničeno i vezano za poslovni poduhvat,
3. poslova sa vrijednosnim papirima (član 11) gdje je omogućeno rezidentima da vrše trgovanje domaćim i inostranim vrijednosnim papirima na inostranom tržištu a isto tako je dopušteno nerezidentima da vrše trgovanje domaćim i inostranim vrijednosnim papirima na tržištu kapitala u Bosni i Hercegovini. Trgovanje vrijednosnim papirima rezidenata i nerezidenata vrše isključivo preko ovlaštenih učesnika na tržištu vrijednosnih papira registrovanih u Bosni i Hercegovini i na način kako je regulisano relevantnim propisima entiteta, međunarodnim ugovorima i drugim propisima. banke, osiguravajuća društva i druge finansijske institucije vrše trgovanje stranim i domaćim vrijednosnim papirima prema posebnim zakonima koji regulišu njihovu djelatnost.
4. kreditnih poslova (član 12) gdje se definišu uslovi pod kojima banke i ostali rezidenti mogu da odobravaju i koriste kredite. Takođe se

definišu uslovi krediranja nerezidenata u zemlji . Liberalizacija se odnosi na dugoročne finansijske kredite sa rokom dužim od jedne godine . Odobranje kratkoročnim finansijskih kredita nerezidentima je zabranjeno .

Banke na osnovu ovog Zakona mogu da odobravaju rezidentima i nerezidentima dugoročne i kratkoročne kredite u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime i za tuđi račun, kao i u ime i za račun drugog lica , u skladu sa propisima koji regulišu njihovu djelatnost.

Ostali rezidenti mogu da kreditne poslove sa inostranstvom ugovaraju u svoje ime i za svoj račun , te u svoje ime i za tuđi račun .

Rezidentima pravnim licima u BH nije dopušteno međusobno odobranje kredita .

Kreditiranje u domaćoj valuti između rezidenta i nerezidenata nije dozvoljeno.

5. depozitni poslovi (Član 13 ) gdje je određeno da rezidenti pravna i fizička lica ne mogu imati otvoren devizni račun u inostranstvu, sem u slučajevima koje usaglase i propišu entitetske vlade. Rezidenti – državni organi mogu imati otvoren devizni račun u inostranstvu ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom a Ministarstvo finansija i trezora vodi evidenciju o otvaranju i zatvaranju takvih računa. Nerezidenti mogu otvarati u banci račun u domaćoj i stranoj valuti
6. plaćanja po osnovu ugovora o osiguranju ( Član 14 ) , ako je ugovor zaključen sa osiguravajućim društvima koja nisu registrovana u BiH , su omogućena.

**Dio IV – Devizno tržište i kurs konvertibilne marke** – u ovom dijelu Zakona se određuju subjekti ( Banke i ostali ovlašteni rezidenti pravna lica i poduzetnici ) koji se javljaju kao učesnici na deviznom tržištu i obavljaju promptne i termenske kupoprodaje deviza. (Član 15) Ministarstva finansija u entitetima ( Član 16 ) će propisati i usaglasiti uslove i način obavljanja mjenjačkih poslova.

Kurs konvertibilne marke ( Član 17 ) se određuje od strane Centralne banke BiH u skladu

sa Zakonom o centralnoj banci. Bosne i Hercegovine.

**Dio V – Fizički prenos sredstava plaćanja-** definiše uslove (Članovi 18 i 19) pod kojima se mogu iz zemlje iznesti i unositi domaći i strani efektivni novac , čekovi koji glase na stranu valutu. Iznošenje i unošenje platnih kartica je slobodno.

Entitetske vlade imaju obavezu da propišu i usaglase uslove i način prenosa efektivnog stranog novca i vrijednosnih papira rezidenata i nerezidenata fizičkih i pravnih lica.

U smislu spriječavanja pranja novca (Član 20 ) propisano je da rezidenti i nerezidenti prilikom prelaska granice Bosne i Hercegovine carinskom organu prijave svako unošenje odnosno iznošenje stranog novca , čekova , konvertibilnih maraka i vrijednosnih papira .

**Dio VI - Izvještavanje i devizna kontrola** – Ovaj dio zakona definiše ( Član 21 ) obavezu izvještavanja Centralne banke BiH , monetarnog autoriteta koji je zakonom obavezan da utvrđuje monetarnu politiku i projektuje platni bilans zemlje , o poslovima i transakcijama sa inostranstvom od strane svih rezidenata i nerezidenata i na način koje ona propiše posebnom odlukom.

Kontrola deviznog poslovanja se obavlja ( član 22 ) od strane više nadzornih organa koji u okviru svojih nadležnosti obavljaju kontrolne aktivnosti. Prvenstveno to su :

1. entitetski devizni inspektorati koji vrše kontrolu deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata na način koji je propisan od strane mjerodavnih entitetskih organa.
2. Agencije za bankarstvo koje vrše kontrolu poslovanja banaka i mjenjača , te kontrolu deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata koji su sa bankom povezani poslovnim odnosima.
3. Carinski organi vrše kontrolu fizičkog prenosa stranog efektivnog novca . čekova i hartija od vrijednosti u putnimčkom ,robnom i poštanskom saobraćaju.
4. Komisije za vrijednosne papire vrše kontrolu učesnika na tržištu hartija od vrijednosti koji vrše njihov promet u materijalnom i nematerijalnom obliku.

Rezidenti i nerezidenti su obavezni navedenim organima omogućiti uvid u poslovnu dokumentaciju u svrhu provjere podataka.

Član 23 definiše postupak sa prijavljenim iznosom efektivnog domaćeg i stranog novca . čekova preko dopušetnih limita

**Dio VII – Zaštitne mjere** – Centralna banka BiH može da , ako kretanje kapitala prouzrokuje ozbiljne poteškoće u sprovođenju monetarne politike i ugrozi platni bilans zemlje, da posebnom odlukom propiše zaštitne mjere koje ograničavaju tekuće i kapitalne transfere , ograničavaju kreditne poslove, plaćanja po osnovu unošenja i iznošenja stranog novca i hartija od vrijednosti. Zaštitne mjere se mogu odrediti na period od 6 mjeseci ,ali i duže uz saglasnost Parlamenta Bosne i Hercegovine.

**Dio VIII – Prelazne i završne odredbe** – Ovim odredbama u Članu 26 se propisuje obaveza da entiteti usaglase i usvoje svoje zakone sa ovim u roku 3 mjeseca od dana stupanja na snagu. Entiteti će propisati i usaglasiti svojim zakonima kaznene odredbe i prekršaje u istom periodu od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu .

U članu 27 se definiše da Zakon stupa na snagu osam dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“ .

